

Kursplan för

Klinisk medicin 3: Kirurgisk inriktning, 30 hp

Clinical medicine 3: Surgery, 30 credits

Denna kursplan gäller från och med vårterminen 2025.

Observera att kursplanen finns i följande versioner:

HT24 , VT25

Kurskod	2LA017
Kursens benämning	Klinisk medicin 3: Kirurgisk inriktning
Hp	30 hp
Utbildningsform	Högskoleutbildning, 2007 års studieordning
Huvudområde	Medicin
Nivå	AV - Avancerad nivå
Betygsskala	Godkänd, underkänd
Kursansvarig institution	Institutionen för klinisk forskning och utbildning, Södersjukhuset
Beslutande organ	Programnämnden för läkarprogrammet
Datum för fastställande	2023-12-14
Reviderad av	Programnämnden för läkarprogrammet
Senast reviderad	2024-10-04
Kursplanen gäller från	Vårterminen 2025

Särskild behörighet

Godkänt betyg på hela kurserna Basvetenskap 1 - 6, Medicinsk diagnostik med basvetenskaplig integrering samt Klinisk medicin 1 (termin 1-5). Godkänt betyg på minst ett VFU-moment i kursen Klinisk medicin 2: Invärtesmedicinsk fördjupning och breddning (termin 6).

Student som underkänts på verksamhetsförlagd utbildning (VFU)/motsvarande till följd av att studenten visat så allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för sjukvården riskerats, är behörig till nytt VFU-tillfälle först när den individuella handlingsplanen har fullföljts.

Mål

Målet med kursen är att fördjupa kliniska kompetenser från klinisk medicin 1 och 2 samt bredda dessa med kirurgisk inriktning. Med utgångspunkt från symtom och fynd tränas studenterna i att diagnostisera, initialt bedöma och handlägga vanliga och allvarliga och akuta sjukdomstillstånd, inom ämnesområdena kirurgi, ortopedi, urologi, anestesi- och intensivvård, kärlkirurgi och rättsmedicin, samt för dessa områden nödvändig radiologisk diagnostik. Därtill ingår allmänmedicinska perspektiv. Under kursen fördjupas professionell och interprofessionell kompetens.

Under hela kursen tränas studenterna i att tillämpa basvetenskapliga och patofysiologiska förklaringsmodeller med särskilt fokus på anatomi samt att anlägga vetenskapliga, hållbarhets-, globala, hälsofrämjande och lika villkors-perspektiv på kursens innehåll. Kunskaper, färdigheter och praktiskt utövande av läkarrollen i vårdteamet utgår från evidensbaserad behandling och personcentrerad vård och tränas under klinisk handledning med återkoppling. Färdighetsträningen sker med progression enligt modellen för nationellt överenskomna Entrustable Professional Activities (EPA).

Lärandemål

Kursens lärandemål relaterar till de nationella målen för läkarexamen i examensordningen inom högskoleförordningen (SFS 1993:100). Lärandemål för kunskap och förståelse är nivåindelade enligt SOLO-taxonomi (S2-S5) och lärandemål för färdighet och förmåga är indelade enligt Millers pyramid (M3-M4).

Kunskaper och förståelse

För godkänd kurs ska studenten kunna:

- redogöra för och värdera betydelsen av symtom och fynd vid vanliga, akuta och allvarliga sjukdomstillstånd (S4)
- beskriva hur kirurgiska tillstånd diagnosticeras, behandlas och följs upp samt dessas prognos (S4)
- beskriva för- och nackdelar med operation och andra ingrepp (nytta, skada, kostnad) i relation till farmakologisk behandling och livsstilsförändringar ur individ-, samhälls- globalt-, etiskt och hållbarhetsperspektiv (S4)
- redogöra för och värdera betydelsen av screeningundersökningar vid kirurgiska sjukdomar (S3)
- förklara preventiva åtgärder för att förhindra postoperativ komplikation och sjukdom (S4)
- förklara val av anestesiform vid vanliga kirurgiska åtgärder (S4)
- förklara val av bildgivande och klinisk fysiologiska undersökningar vid kirurgiska tillstånd (S4)
- använda basvetenskapliga förklaringsmodeller, framför allt inom områdena anatomi, patologi, genetik, tumörbiologi och klinisk fysiologi och farmakologi för symtom, fynd och behandlingar vid vanliga kirurgiska tillstånd (S4)
- beskriva basal diagnostik och behandling av smärta, vatsketerapi och nutritionsbehandling med hänsyn taget till patientens sjukdomsbild och situation före, under och efter kirurgi (S4)
- redogöra för svensk donationsorganisation, etik och juridik rörande donation samt för förutsättningar för donationssamtal (S3)
- redogöra för arbetsfördelning mellan olika vårdnivåer, olika vårdenheter, olika yrkeskategorier och andra sjukvårdsprofessioners kompetenser och ansvarsområden inom kirurgiska discipliner (S3)
- beskriva principer för identifiering av individer där man bör misstänka utsatthet för våld, särskilt i nära relation samt kunna redogöra för typiska skadebilder (S3)
- förklara hur sjukdomar och skador inom kirurgiska specialiteter påverkar patientens livskvalitet och arbetsförmåga avseende funktionsnedsättning och aktivitetsbegränsning (S4)
- redogöra för etiska och juridiska principer som reglerar beslut om behandlingsbegränsning (S3)
- redogöra för vanliga uppkomstmekanismer för personskador samt grundläggande rättsmedicinska författningar (S3).

Färdighet och förmåga

För godkänd kurs ska studenten kunna:

- inhämta personcentrerad anamnes, för vanliga, allvarliga och akuta tillstånd, inom kirurgiska sjukdomar och tillstånd samt säkerställa strukturerad informationsöverföring inom och mellan professioner (M4)
- utföra adekvat statusundersökning mot bakgrund av aktuellt problem och riskfaktorer med beaktande av hygienregler och patientens integritet samt förklara och motivera undersökningsmoment och eventuellt fynd (M4)
- prioritera och diskutera relevanta differentialdiagnoser (M3)
- värdera och prioritera medicinska åtgärder inom kursens ämnesområden (M3)
- upprätta en initial utredningsplan, välja adekvat utredning inklusive radiologi, vid behov utfärda

- remiss till specialist eller annan hälsoprofession, och tolka svar (M4)
- identifiera de vanligaste fynden vid radiologiska undersökningar som anknyter till kursens centrala symtom och fynd (M3)
- formulera en initial åtgärdsplan i samverkan med patienten och genomföra behandling enligt planering (M3)
- identifiera behov av och initiera evidensbaserade åtgärder med avseende på aktuellt tillstånd och kirurgiska komplikationer, anpassat efter patientens och närståendes behov (M3)
- beskriva preventiva åtgärder avseende levnadsvanor av betydelse generellt, och inför och efter planerad kirurgi och i samråd med patienten upprätta en aktivitetsplan (M3)
- genomföra grundläggande allmänna medicinska procedurer, mindre operationer och tillämpa steril teknik i och utanför operationsenhet vid vanliga och akuta tillstånd (M4)
- identifiera patienter i behov av akut vård, behov av högre vårdnivå, prioritera åtgärder och genomföra ett primärt omhändertagande vid allvarliga och akuta tillstånd (M3)
- ordinera och förskriva läkemedel (M4)
- kunna använda digitala system på ett patientcentrerat, säkert, effektivt och hållbart sätt för att kommunicera och dokumentera patientrelaterade uppgifter (M4).
- samarbeta inom hälso- och sjukvården och med professioner i andra delar av samhället inom området för kirurgiska specialiteter (M3)
- kommunicera nyanserat och distinkt om medicinskt innehåll på svenska i tal och skrift, adekvat tolka patients beskrivning av sjukhistoria och symtom på svenska och anpassa sin kommunikation till situation och mottagare (M3)
- undervisa, samarbeta med och leda andra studenter i en interprofessionell lärandemiljö (M4)
- på ett rättssäkert och systematiskt sätt värdera anamnes och skadebilder hos patienter som kan inge brottsmisstanke samt på ett adekvat sätt dokumentera dessa i patientjournal utifrån att dokumentationen kan utgöra underlag för rättsintyg (M3)
- tillämpa lagar, författningar och föreskrifter för svensk hälso- och sjukvård, socialtjänst och andra myndigheter med relevans för kursens ämnesområden (M3)
- samarbeta i grupp och bidra till andra studenter lärande genom att vara väl förberedd, delta aktivt i diskussioner relaterade till kursens innehåll, och använda kollegial återkoppling som verktyg för kompetensutveckling (M4)
- planera, genomföra och utvärdera ett undervisningstillfälle (M4)
- bemöta patienter, anhöriga, andra studenter, lärare och personal på ett respektfullt och professionellt sätt (M4)

Förhållningssätt och värderingsförmåga

För godkänd kurs ska studenten kunna:

- reflektera över lika villkor perspektivet för patienter inom kursens ämnesområden
- identifiera värdekonflikter i mötet med patient och anhörig samt hantera och resonera kring dessa inom öppenvård, vid det akuta skedet och inom intensivvård och vid organdonation
- reflektera över betydelsen av egna värderingar, empati och ett professionellt förhållningssätt i interaktionen med patienter, närstående och medarbetare
- värdera sitt kunskapsbehov i relation till kursens lärandemål och den framtida yrkesrollen och kunna formulera mål för sin fortsatta kompetensutveckling.
- agera och uppträda omdömesgillt och professionellt i kliniska och andra lärandesituationer.

Innehåll

Kursens innehåll är inriktat mot kirurgiska specialiteter. Studenten ska fördjupa sin förmåga till självständigt kliniskt arbete, vetenskaplig analys av kliniska frågeställningar och medicinskt beslutsfattande med hänsyn tagen till hela patientens situation. I kursen ingår obligatorisk repetition av HLR-färdighet samt förberedande teori inför aHLR. I den kliniska träningen ingår beaktande av juridiska och etiska aspekter vid all kommunikation inklusive digitala system.

Kursen är indelad i elva moment:

Introduktion till kirurgiska tillstånd och behandling, 1.5 hp

Betygsskala: GU

Huvudsakligt innehåll är kunskaper och färdigheter nödvändiga för den verksamhetsförlagda utbildningen inom kursens efterföljande moment avseende akuta, allvarliga och vanliga tillstånd. Det omfattar grundläggande begrepp, fallbaserad undervisning, seminarier och färdighetsövningar.

Kirurgi, 2.5 hp

Betygsskala: GU

Momentet omfattar kunskaper och färdigheter inom området kirurgi med fokus på benigna och maligna kirurgiska tillstånd samt trauma. Undervisningen innefattar både teori och praktiska övningar. Tonvikt läggs på symtom och fynd, kliniskt resonemang, diagnostik och handläggning av akuta, allvarliga och vanliga tillstånd.

Ortopedi, 2.0 hp

Betygsskala: GU

Momentet omfattar kunskaper och färdigheter inom området ortopedi med fokus på skador och sjukdomar i rörelseapparaten. Undervisningen innefattar både teori och praktiska övningar. Tonvikt läggs på symtom och fynd, kliniskt resonemang, diagnostik och handläggning av vanliga, akuta och allvarliga tillstånd.

Anestesi och intensivvård, 1.5 hp

Betygsskala: GU

Momentet omfattar kunskap och färdigheter inom området anestesi. Undervisningen innefattar både teori och praktiska övningar. Tonvikt läggs på akut medicinskt omhändertagande på basen av relevanta grundläggande farmakologiska, fysiologiska och biokemiska vetenskapliga kunskaper samt handläggning av smärta.

Urologi, 1.5 hp

Betygsskala: GU

Momentet omfattar kunskaper och färdigheter inom området urologi med fokus på benigna och maligna urologiska tillstånd. Undervisningen innefattar både teori och praktiska övningar. Tonvikt läggs på symtom och fynd, kliniskt resonemang, diagnostik och handläggning av vanliga, akuta och allvarliga tillstånd.

Radiologi, 1.0 hp

Betygsskala: GU

Momentet omfattar radiologiska metoders möjligheter och begränsningar samt indikationer och kontraindikationer för kontrastmedel vid samtliga modaliteter. Tonvikt läggs på att kunna välja adekvat undersökningsmetod relaterat till relevant frågeställning. Därtill omfattar momentet granskning av bilddiagnostiska undersökningar av vanligt förekommande tillstånd inom kirurgi, ortopedi, urologi och onkologi med tonvikt på akuta undersökningar inom skelett, bukorgan, kärl samt allvarliga skador vid trauma.

Rättsmedicin, 0.5 hp

Betygsskala: GU

Momentet omfattar kunskap och förståelse för den rättsmedicinska verksamhetens roll i förhållande till

sjukvården och rättsväsendet. Fokus inriktas på identifiering av skadebilder vid brottsmisstanke och dokumentation av skador samt principer för utfärdande av rättsintyg. Tonvikt läggs på relevanta författningar och tillämpningen av dessa avseende kroppsundersökningar och rättsintyg. Momentet omfattar även förståelse för rättsmedicinska aspekter och relevanta författningar vid handläggning av misstänkta fall av våld i nära relation.

Interprofessionellt lärande inom verksamhetsförlagd utbildning, 3.0 hp

Betygsskala: GU

Momentet omfattar interprofessionell träning i VFU. Fokus läggs på reflektion kring den egna och andra professioners kompetenser för ökad patientsäkerhet samt visad förmåga att kommunicera och samverka med patienter, närstående och andra professioner med ett professionellt förhållningssätt.

Verksamhetsförlagd utbildning, 14.5 hp

Betygsskala: GU

I momentet ingår verksamhetsförlagd utbildning med fokus på kirurgi, ortopedi, anestesi, urologi respektive primärvård. Under de kliniska placeringarna tränar studenterna att ta anamnes, utföra ett adekvat status, föra ett differentialdiagnostiskt resonemang, föreslå åtgärder och initiera behandling hos patienter med vanliga, allvarliga och akuta tillstånd inom respektive område. Därtill fördjupar studenterna sina generiska läkarkompetenser från tidigare kurser med målet att nå ökad självständighet i vårdarbetet. Tonvikt läggs på ökad självständighet i allmän och riktad undersökningsteknik, prioritering av relevanta differentialdiagnoser, utredningsplan, praktisk handläggning i samverkan med patienten och i förekommande fall anhöriga samt deltagande vid operationer.

Examination (betygsättning) av professionellt förhållningssätt i VFU sker i detta moment*, genom löpande bedömning, baserad på programmets kriterier.

Verksamhetsförlagd utbildning inom kirurgi (motsvarande 1,5 hp)

Placeringen innebär VFU på en kirurgisk enhet. Under placeringen fördjupar och tillämpar studenterna kunskaper och färdigheter de tillägnat sig under det teoretiska momentet i kirurgi och kärkirurgi. Därtill fördjupar studenterna sina generiska läkarkompetenser.

Verksamhetsförlagd utbildning inom kirurgi - långplacering (motsvarande 4,5 hp)

Placeringen innebär en tre veckor lång sammanhållen placering på en kirurgisk vårdavdelning. Syftet med den sammanhållna placeringen är att studenten ska fördjupa sina generiska läkarkompetenser från tidigare kurser så att studenten når ökad självständighet i vårdarbetet. Detta inkluderar professionella aktiviteter såsom rondarbete, föra journal, skriva remisser och rapportera till annan medarbetare. Därutöver ska studenten analysera aspekter av hållbar utveckling i vårdarbete.

Verksamhetsförlagd utbildning inom ortopedi (motsvarande 2,5 hp)

Placeringen innebär VFU på en ortopedisk enhet. Under placeringen fördjupar och tillämpar studenterna kunskaper och färdigheter de tillägnat sig under det teoretiska momentet i ortopedi. Därtill fördjupar studenterna sina generiska läkarkompetenser.

Verksamhetsförlagd utbildning inom anestesi och intensivvård (motsvarande 1,5 hp)

Placeringen innebär VFU på en enhet i anestesi- och intensivvård. Under placeringen fördjupar och tillämpar studenterna kunskaper och färdigheter de tillägnat sig under det teoretiska momentet i anestesi- och intensivvård. Därtill fördjupar studenterna sina generiska läkarkompetenser. Tonvikt läggs på ökad förståelse vid preoperativ bedömning och självständighet vid initial handläggning och strukturerad kommunikation vid påverkade vitala funktioner och primärt omhändertagande av patienter i behov av akut vård.

Verksamhetsförlagd utbildning inom urologi (motsvarande 1,5 hp)

Placeringen innebär VFU på en urologisk enhet. Under placeringen fördjupar och tillämpar studenterna kunskaper och färdigheter de tillägnat sig under det teoretiska momentet i urologi. Därtill fördjupar studenterna sina generiska läkarkompetenser.

Verksamhetsförlagd utbildning inom primärvård (motsvarande 1,5 hp)

Placeringen innebär VFU inom primärvård. Under placeringen fördjupas och tillämpas studenterna kunskaper och färdigheter inhämtade från undervisning vid övriga moment. Placeringen syftar till att fördjupa kliniska kompetenser och öka självständighet vid handläggning av patienter med vanliga tillstånd inom kirurgi, kärlkirurgi, ortopedi och urologi med utgångspunkt i personcentrerat vårdarbete och allmänmedicinskt perspektiv. Tonvikt läggs på vanligt förekommande tillstånd i rörelseapparaten och matsmältningsorganen och urinfunktioner.

Verksamhetsförlagd utbildning inom nära akut vård (motsvarande 1,5 hp)

Placeringen innebär VFU inom nära akut vård. Under placeringen fördjupas och tillämpas studenterna kunskaper och färdigheter inhämtade från undervisning vid övriga moment. Placeringen syftar till att öka studentens självständighet vid handläggning av patienter med vanliga akuta tillstånd inom kirurgi, kärlkirurgi, ortopedi och urologi. Tonvikt läggs på vanligt förekommande tillstånd i rörelseapparaten och matsmältningsorganen, urinfunktioner samt mindre trauman och "lilla kirurgin".

Professionellt förhållningssätt, ansvar och lärande, 1.0 hp

Betygsskala: GU

Undervisning, träning och bedömning av ett professionellt förhållningssätt, ansvar och lärande sker löpande under kursen samt specifikt i samband med TBL, Mentorprogrammet och den avslutande inlämningsuppgiften med reflektion över studentens eget lärande i relation till kursens lärandemål. Examination (betygsättning) av professionellt förhållningssätt utanför VFU sker i detta moment*, genom löpande bedömning, baserad på programmets kriterier.

Professionellt förhållningssätt i autentiska kliniska situationer bedöms och betygsätts inte i detta moment, utan inom VFU-momentet.

Mentorprogrammet, som ingår i momentet, relaterar till övrig undervisning i kursen i syfte att stödja studentens personliga och professionella utveckling. Tillsammans med mentorn ges studenten tillfälle att reflektera, utifrån CanMEDS ramverk, över sin utveckling i relation till utbildningens lärandemål, dokumenterad prestation i portföljen och den framtida professionella läkarrollen.

Tillämpning och integrering, 1.0 hp

Betygsskala: GU

Momentet omfattar reflektionsgrupper i vilka studenterna tränar strukturerad, situationsbaserad reflektion och självvärdering av egna erfarenheter från VFU/VIL under professionell ledning.

I momentet ingår även kursens examinationer vilka består av en OSCE, en skriftlig examination samt en muntlig examination. I samband med examinationen finns tid för självstudier och reflektion.

Arbetsformer

Arbetsformer under kursen är:

- Verksamhetsförlagd utbildning (VFU)
- Verksamhetsintegrerat lärande (VIL)
- Teambaserat lärande (TBL)
- Seminarium
- Färdighetsträning
- Simulering
- Föreläsningar
- Reflektionsgruppsträffar
- Mentorprogrammet

Kursens centrala arbetsformer är verksamhetsförlagd utbildning och verksamhetsintegrerat lärande.

Examination

Introduktion till kirurgiska tillstånd och behandling, 1,5 hp

Obligatoriskt deltagande

- Lärarledda färdighetsträningar
- Seminarier

Examination

- Muntlig examination

För att få delta i examination för samtliga övriga moment krävs att studenten har godkänt betyg på momentet Introduktionsvecka eller visat motsvarande kunskaper och färdigheter på annat sätt.

Kirurgi, 2,5 hp

Obligatoriskt deltagande

- Teambaserat lärande (TBL)
- Lärarledda färdighetsträningar
- Fallbaserad undervisning i vården
- Simuleringar
- Seminarium

Ortopedi, 2 hp

Obligatoriskt deltagande

- Teambaserat lärande (TBL)
- Lärarledda färdighetsträningar
- Fallbaserad undervisning i vården
- Simuleringar
- Seminarium

Anestesi och intensivvård, 1,5 hp

Obligatoriskt deltagande

- Teambaserat lärande (TBL)
- Lärarledda färdighetsträningar och fallbaserad undervisning i vården
- Seminarium

Urologi, 1,5 hp

Obligatoriskt deltagande

- Teambaserat lärande (TBL)
- Lärarledda färdighetsträningar
- Fallbaserad undervisning i vården
- Simuleringar
- Seminarium

Radiologi, 1 hp

Obligatoriskt deltagande

- Teambaserat lärande (TBL)
- Lärarledda färdighetsträningar och fallbaserad undervisning i vården
- Simuleringar
- Seminarium

Rättsmedicin, 0,5 hp

Obligatoriskt deltagande

- Teambaserat lärande (TBL)

Interprofessionellt lärande inom verksamhetsförlagd utbildning, 3 hp

Obligatoriskt deltagande

- Interprofessionellt lärande (IPL)
- Verksamhetsförlagd utbildning (VFU)

Obligatoriska formativa bedömningar
Löpande bedömning i VFU

Examination

Examination i VFU**

Verksamhetsförlagd utbildning, 14,5 hp

Obligatoriskt deltagande

- Verksamhetsförlagd utbildning (VFU)

Obligatoriska formativa bedömningar

- Löpande bedömning i VFU

Examination

- Examination i VFU**

Professionellt förhållningssätt, ansvar och lärande 1 hp

Obligatoriskt deltagande

- Mentorprogrammet
- Reflektionsgruppträffar

Obligatoriska formativa bedömningar

- Inlämningsuppgift (reflektion över eget lärande)
- Självvärdering och kollegial återkoppling (TBL)
- Självskattning och individuell handlingsplan (Mentorprogrammet)

Examination

- Examination av professionellt förhållningssätt*

Tillämpning och integrering, 1 hp

Examination

- Objective structured clinical examination (OSCE)
- Skriftlig examination (tentamen)
- Muntlig examination

För att få delta i examinationen i momentet "Tillämpning och integrering" krävs att samtliga moment är godkända.

* Mål för professionellt förhållningssätt bedöms löpande, utifrån bedömningskriterier, i alla sammanhang där student uppträder i sin roll som student eller relaterat till lärosätets eller sjukvårdens aktiviteter inom utbildningen, i kommunikation och via digitala medier. Vid bristande måluppfyllelse, som därvid framkommer kan examinator underkänna moment PFAL, eller moment VFU (om bristande måluppfyllelse förekommer i VFU). I sådant fall ska en handlingsplan upprättas.

Vid examination av professionellt förhållningssätt i PFAL och VFU har student rätt till två examinationstillfällen. Vid underkännande av professionellt förhållningssätt i VFU har ett examinationstillfälle förbrukats. För omexamination behöver studenten göra om momentet i sin helhet, med stöd av handlingsplanen. Omexamination av underkänt PFAL-moment görs under en i handlingsplanen specificerad efterföljande kurs.

***) Examination i VFU innebär summativ bedömning utifrån ett samlat underlag från VFU. Underlaget utgörs av formativa bedömningar i VFU med stöd av bedömningsinstrument t.ex. MiniCEX, DOPS, EPA, Dialoginstrument och BIPS.

Examinator bedömer om och i så fall hur frånvaro från obligatoriska utbildningsinslag kan tas igen. Frånvaro från ett obligatoriskt utbildningsinslag kan innebära att den studerande inte kan ta igen tillfället förrän nästa gång kursen ges.

Examinator kan med omedelbar verkan avbryta en students verksamhetsförlagda utbildning (VFU) eller motsvarande om studenten visar sådana allvarliga brister i kunskaper, färdigheter eller förhållningssätt att patientsäkerheten eller patienternas förtroende för sjukvården riskeras. När VFU avbryts på detta sätt

innebär det att studenten underkänns på aktuellt moment och att ett VFU-tillfälle är förbrukat. I sådana fall ska en individuell handlingsplan upprättas, där det framgår vilka aktiviteter och kunskapskontroller som krävs innan studenten ges möjlighet till nytt VFU-tillfälle på denna kurs.

Student som ej är godkänd efter ordinarie examinationstillfälle har rätt att delta vid ytterligare fem examinationstillfällen. Om studenten genomfört sex underkända tentamina/prov ges inte något ytterligare examinationstillfälle. Som examinationstillfälle räknas de gånger studenten deltagit i ett och samma prov. Inlämning av blank skrivning räknas som examinationstillfälle. Examinationstillfälle till vilket studenten anmält sig men inte deltagit räknas inte som examinationstillfälle. Vid examination i VFU har studenten rätt till två examinationstillfällen.

Om det föreligger särskilda skäl, eller behov av anpassning för student med funktionsnedsättning får examinator fatta beslut om att frånga kursplanens föreskrifter om examinationsform, antal examinationstillfällen, möjlighet till komplettering eller undantag från obligatoriska utbildningsmoment, m.m. Innehåll och lärandemål samt nivån på förväntade färdigheter, kunskaper och förmågor får inte ändras, tas bort eller sänkas.

Övriga föreskrifter

Undervisningsspråk

Undervisningsspråket är svenska men undervisning på engelska kan förekomma. Svensk och engelsk litteratur används i kursen.

Lärandeportfölj

Stöd för studentens utveckling inom olika kompetensområden samlas löpande under utbildningen i studentens individuella lärandeportfölj. Kursansvarig institution tillhandahåller information om vilka dokument som ska sparas för kurstillfället.

Schemaläggning

Schemaläggning under kvällar, nätter och helger kan förekomma under VFU.

Kursvärdering

Kursutvärdering genomförs enligt Karolinska Institutets riktlinjer.

Litteratur och övriga läromedel

Rekommenderad litteratur och övriga läromedel

Kirurgi

Hamberger, Bertil; Haglund, Ulf

Nionde upplagan, reviderad : Stockholm : Liber, 2017 - 682 sidor
ISBN:9789147112982 LIBRIS-ID:20885691

[Sök i biblioteket](#)

Kirurgi

Ljungqvist, Olle; Naredi, Peter; Sund, Malin; Thorlacius, Henrik

Femte upplagan : Lund : Studentlitteratur, [2021] - 725 sidor
ISBN:9789144134239 LIBRIS-ID:bprsmffl8zp5cc7h

[Sök i biblioteket](#)

Stark för kirurgi-stark för livet

Svenska Läkarsällskapet, 2020

URL: <http://www.sls.se/levnadsvanesprojektet/>

<https://www.sls.se/halsa--sjukvard/levnadsvanor/levnadsvanor-infor-operation/stark-for-kirurgi--stark-for->

Lindgren, Urban; Svensson, Olle

Ortopedi

4. uppl. : Stockholm : Liber, 2014 - 760 s.

ISBN:97891471105397 (inb.) LIBRIS-ID:16555214

Följande kapitel rekommenderas: Klinisk undersökning, Höft, Knä, Fot, Hand, Rygg

[Sök i biblioteket](#)

Ortopedi : patofysiologi, sjukdomar och trauma hos barn och vuxna

Karlsson, Magnus; Karlsson, Jón; Roos, Harald

Upplaga 1 : Lund : Studentlitteratur, [2018] - 589 sidor

ISBN:9789144090849 LIBRIS-ID:gqfrh5fgdm2hs234

[Sök i biblioteket](#)

Ortopedkompendium

Institutionen för klinisk vetenskap, intervention och teknik,

Kan köpas hos institutionen

Hamblen, David L.; Simpson, A. Hamish R. W.; Adams, John Crawford

Adams's outline of orthopaedics

14. ed. : Edinburgh : Churchill Livingstone Elsevier, cop. 2010 - viii, 485 s.

ISBN:9780702030611 LIBRIS-ID:11615504

[Sök i biblioteket](#)

Dandy, David J.; Edwards, Dennis J.

Essential orthopaedics and trauma

5th ed. : Edinburgh : Churchill Livingstone, 2009 - xi, 490 p.

ISBN:9780443067181 LIBRIS-ID:11723431

[Sök i biblioteket](#)

Anestesiologi

Bodelsson, Mikael; Forss, Kalle; Werner, Mads; Nilsson, Ingemar

2., [rev.] uppl. /b [foto: Mikael Bodelsson och Ingemar Nilsson] : Lund : Studentlitteratur, 2005 - 229 s.

ISBN:91-44-03907-7 LIBRIS-ID:9977548

[Sök i biblioteket](#)

Fryckstedt, Jessica

Matell-Reichards Akutmedicin

3., rev. och uppdaterade uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2014 - 509 s.

ISBN:9789144103488 LIBRIS-ID:17072319

[Sök i biblioteket](#)

Berséus, Olle

Vätsketerapi

Svensén, Christer; Hjelmqvist, Hans

2., uppdaterade och utök. uppl. : Stockholm : Liber, 2014 - 255 s.

ISBN:9789147113972 LIBRIS-ID:14878239

[Sök i biblioteket](#)

Urologi

Damber, Jan-Erik; Peeker, Ralph

2., [rev.] uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2012 - 549 s.

ISBN:978-91-44-07592-1 LIBRIS-ID:13482989

[Sök i biblioteket](#)

Lisle, David.

Imaging for students

4th ed. : London : Hodder Arnold, 2012. - ix, 292 p.

ISBN:1444164821 (e-book) LIBRIS-ID:14206255

[Sök i biblioteket](#)

Radiologi

Blomqvist, Lennart; Zackrisson, Sophia

Upplaga 2 : Lund : Studentlitteratur, 2022 - 668 sidor

ISBN:9789144129013 LIBRIS-ID:8pz0dxzt6ctcn629

[Sök i biblioteket](#)

Därutöver tillhandahålls kursmaterial, inklusive hänvisning till aktuella vetenskapliga publikationer på lärplattform.